

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 2 grudnia 2016 r.

RM-10-162-16

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin

Art. 1. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) okresy służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, na zasadach określonych w art. 15b, z wyjątkiem służby określonej w ust. 2;”;

2) po art. 13 dodaje się art. 13a i art. 13b w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Na wniosek właściwego wojskowego organu emerytalnego, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje wojskowemu organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych żołnierzy na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera dane osobowe żołnierza, w tym imiona, nazwisko, nazwisko rodowe, imię ojca oraz datę urodzenia. Wniosek zawiera również określenie ostatniego stanowiska oraz formacji lub jednostki organizacyjnej, w której żołnierz pełnił służbę w dniu zwolnienia ze służby.

3. Wniosek wojskowego organu emerytalnego, o którym mowa w ust. 2, może być przekazany w formie zbiorczej oraz w postaci elektronicznej.

4. Informacja o przebiegu służby, o której mowa w ust. 1, zawiera:

1) dane osobowe żołnierza, o którym mowa w ust. 2;

2) wskazanie okresów służby na rzecz totalitarnego państwa, o których mowa w art. 13b;

3) informację, czy z dokumentów zgromadzonych w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wynika, że żołnierz w tym okresie, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

5. Informacja o przebiegu służby, o której mowa w ust. 1, jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy wojskowe.

6. Do informacji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 13b. 1. Za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. w niżej wymienionych wojskowych instytucjach i formacjach – jednostkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej i ich poprzedniczkach:

- 1) Informacja Wojskowa oraz podległe jej jednostki terenowe, w tym Organa Informacji Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” oraz Organa Informacji Wojskowego Korpusu Górniczego;
- 2) Wojskowa Służba Wewnętrzna, w tym Zarząd Wojskowej Służby Wewnętrznej Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Wojsk Ochrony Pogranicza i jego poprzedniczki;
- 3) Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego wraz z jednostkami podległymi;
- 4) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

2. Za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w niżej wymienionych cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach:

- 1) Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego;
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;
- 3) Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego;
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;
- 5) służby i jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, i ich poprzedniczki, oraz ich odpowiedniki terenowe:
  - a) nadzorujące prace jednostek wypełniających zadania: wywiadowcze, kontrwywiadowcze, Służby Bezpieczeństwa, czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa, odpowiedzialne

za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w służbie bezpieczeństwa:

- Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych,
- Główny Inspektorat Ministra Spraw Wewnętrznych, z wyłączeniem Zespołu do spraw Milicji Obywatelskiej w wojewódzkich komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,
- Wojskowa Służba Wewnętrzna Jednostek Wojskowych MSW,
- Zarząd Ochrony Funkcjonariuszy,

b) wypełniające zadania wywiadowcze i kontrwywiadowcze:

- Departament I,
- Departament II,
- Biuro Paszportów, od dnia 1 kwietnia 1964 r.,
- Biuro „A”,
- Biuro Szyfrów,
- Biuro Radiokontrwywiadu,
- wydziały paszportów, od dnia 15 lipca 1964 r.,
- Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,
- Inspektorat I,
- samodzielne grupy specjalne,

c) wypełniające zadania Służby Bezpieczeństwa:

- Departament Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa,
- Departament Ochrony Gospodarki,
- Departament Studiów i Analiz,
- Departament III,
- Departament IV,
- Departament V,
- Departament VI,
- Główny Inspektorat Ochrony Przemysłu, od dnia 27 listopada 1981 r.,
- Biuro Śledcze,
- Departament Społeczno-Administracyjny,
- Biuro Studiów Służby Bezpieczeństwa,
- Biuro Rejestracji Cudzoziemców,

- Zarząd Kontroli Ruchu Granicznego,
  - Biuro Ochrony Rządu,
  - Samodzielna Sekcja Operacyjno-Ochronna,
  - Inspektorat Operacyjnej Ochrony Elektrowni Jądrowej w Żarnowcu,
- d) wykonujące czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa:
- Biuro „B”,
  - Biuro Informatyki,
  - Biuro „C”,
  - Biuro „T”, w tym Zakład Techniki Operacyjnej,
  - Departament Techniki, w tym Zakład Konstrukcji Sprzętu Operacyjnego,
  - Biuro „W”,
  - Departament PESEL,
  - Zarząd Łączności, od dnia 1 stycznia 1984 r.,
  - Wydział Zabezpieczenia Operacyjnego,
  - Samodzielna Stacja „P”,
  - Inspektorat Analityczno-Informacyjny,
- e) odpowiedzialne za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w Służbie Bezpieczeństwa:
- Departament Kadr, z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
  - Departament Szkolenia i Wychowania, z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
  - Zarząd Polityczno-Wychowawczy,
  - Biuro Historyczne,
  - Akademia Spraw Wewnętrznych, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci, z wyłączeniem Wydziału Porządku Publicznego w Szczytnie,

- Centrum Wyszukolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Legionowie, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Wyższa Szkoła Oficerska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Legionowie, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Szkoła Chorążych Biura „B”, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Szkoła Chorążych Milicji Obywatelskiej z siedzibą w Warszawie, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Wydział Pracy Operacyjnej w Ośrodku Doskonalenia Kadry Kierowniczej MSW w Łodzi, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa oraz naukowo-techniczna,
- Samodzielna Sekcja Kadr,
- Samodzielna Sekcja Kadr i Szkolenia,
- Samodzielna Sekcja Informacji i Sprawozdawczości,
- Samodzielna Sekcja Ogólno-Organizacyjna.

3. Za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się również:

- 1) służbę na etacie:
  - a) Ministra Spraw Wewnętrznych,
  - b) funkcjonariusza nadzorującego służby i jednostki organizacyjne wymienione w ust. 2 pkt 4,
  - c) komendanta wojewódzkiego, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw bezpieczeństwa, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw Służby Bezpieczeństwa, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego, miejskiego lub dzielnicowego urzędu spraw wewnętrznych do spraw Służby Bezpieczeństwa,
  - d) zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego lub miejskiego do spraw polityczno-wychowawczych, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego lub miejskiego urzędu spraw wewnętrznych do spraw polityczno-wychowawczych,

- e) oficera szkolenia operacyjnego Służby Bezpieczeństwa w wydziałach kadr i szkolenia komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,
  - f) funkcjonariusza w referacie do spraw bezpieczeństwa w wydziale kadr komendy wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej,
  - g) starszego inspektora przy zastępcy komendanta wojewódzkiego do spraw Służby Bezpieczeństwa,
  - h) słuchacza na kursach Służby Bezpieczeństwa, organizowanych przez jednostki i szkoły wchodzące w skład Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- 2) okres odbywania szkolenia zawodowego w szkołach i kursach Służby Bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w ust. 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1;
- 3) okres oddelegowania funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w ust. 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1, do innych instytucji państwowych, w tym przeniesienia na etaty niejawne w kraju lub poza granicami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.”;
- 3) art. 15b otrzymuje brzmienie:

„Art. 15b. 1. W przypadku osoby, która była członkiem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, emerytura wynosi 0,5% podstawy wymiaru za każdy rok służby w Wojsku Polskim po dniu 11 grudnia 1981 r.

2. W przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0,5% podstawy wymiaru – za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b;
- 2) 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1.

3. Przepisy art. 14 i art. 15 ust. 1–3a i ust. 5–6a stosuje się odpowiednio. Emerytura nie podwyższa się zgodnie z art. 15 ust. 2 i 3, jeżeli okoliczności uzasadniające podwyższenie wystąpiły w związku z pełnieniem służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b.

4. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1–3 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

5. W celu ustalenia wysokości emerytury, zgodnie z ust. 1–4, wojskowy organ emerytalny występuje do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o sporządzenie informacji o przebiegu służby wskazanych żołnierzy na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b.

6. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się, jeżeli osoba, o której mowa w tych przepisach, udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjęła współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, środkiem dowodowym może być zarówno informacja, o której mowa w art. 13a ust. 1, jak i inne dowody, w szczególności wyrok skazujący, choćby nieprawomocny, za działalność polegającą na podjęciu, bez wiedzy przełożonych, czynnej współpracy z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego w okresie służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b.

8. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłosi, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującą od dnia ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. poz. ...), miesięczną kwotę przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczoną za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego datę ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

9. Do obliczenia miesięcznej kwoty przeciętnej emerytury, o której mowa w ust. 4, przyjmuje się kwoty wszystkich jednostkowych emerytur, wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przed odliczeniem składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, a także przed dokonaniem zmniejszeń z tytułu zawieszalności oraz przed dokonaniem potrąceń i egzekucji. Kwoty, o których mowa w zdaniu pierwszym, oblicza się bez kwot wyrównań oraz dodatków i innych świadczeń pieniężnych przysługujących do emerytury.

10. Miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszona przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z ust. 8, podlega waloryzacji na zasadach

i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

11. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” co najmniej na 12 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji obowiązującą od tego terminu kwotę, o której mowa w ust. 10.”;

4) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. 1. W przypadku osoby, która była członkiem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 2% podstawy wymiaru za każdy rok służby w Wojsku Polskim po dniu 11 grudnia 1981 r.

2. W przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 2% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Przy zmniejszeniu renty inwalidzkiej okresy służby, o której mowa w art. 13b, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

3. Wysokość renty inwalidzkiej, ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2, nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

4. W celu ustalenia wysokości renty inwalidzkiej, zgodnie z ust. 1–3, wojskowy organ emerytalny występuje do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o sporządzenie informacji o przebiegu służby wskazanych żołnierzy na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Przepisy art. 13a stosuje się odpowiednio.

5. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się, jeżeli osoba, o której mowa w tych przepisach, udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjęła współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, przepis art. 15b ust. 7 stosuje się odpowiednio.

7. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłosi, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującą od

dnia ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, miesięczną kwotę przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczoną za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego datę ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Przepis art. 15b ust. 9 stosuje się odpowiednio.

8. Miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszona przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z ust. 7, podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” co najmniej na 12 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji obowiązującą od tego terminu kwotę, o której mowa w ust. 8.”;

5) w art. 24:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w razie śmierci albo zaginięcia żołnierza rentę rodzinną wymierza się od renty inwalidzkiej I grupy, jaka przysługiwałaby temu żołnierzowi w dniu śmierci albo zaginięcia, bez uwzględnienia dodatku pielęgnacyjnego, z zastrzeżeniem art. 22a; przepis art. 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio;”;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rentę rodzinną po zmarłym emerycie lub renciście wymierza się od kwoty świadczenia, które przysługiwało zmarłemu, jednakże od kwoty nie niższej niż kwota renty inwalidzkiej II grupy, która przysługiwałaby zmarłemu, z zastrzeżeniem pkt 1b i art. 22a;”;

6) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. W przypadku renty rodzinnej przysługującej po osobie, która była członkiem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, lub po osobie, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., renta rodzinna przysługuje na zasadach określonych w art. 24, z zastrzeżeniem, iż wysokość renty rodzinnej ustala się na podstawie

świadczenia, które przysługiwało lub przysługiwałoby zmarłemu z uwzględnieniem przepisów art. 15b lub art. 22a.

2. Wysokość renty rodzinnej, ustalonej zgodnie z ust. 1, nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty rodzinnej wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W celu ustalenia wysokości renty rodzinnej, zgodnie z ust. 1 i 2, wojskowy organ emerytalny występuje do Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o sporządzenie informacji o przebiegu służby wskazanych żołnierzy na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Przepisy art. 13a stosuje się odpowiednio.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli osoba, o której mowa w tych przepisach, udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjęła współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, przepis art. 15b ust. 7 stosuje się odpowiednio.

6. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłosi, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującą od dnia ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, miesięczną kwotę przeciętnej renty rodzinnej wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczoną za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego datę ogłoszenia ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Przepis art. 15b ust. 9 stosuje się odpowiednio.

7. Miesięczna kwota przeciętnej renty rodzinnej wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszona przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z ust. 6, podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

8. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” co najmniej na 12 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji obowiązującą od tego terminu kwotę, o której mowa w ust. 7.”.

Art. 2. 1 W przypadku osób, w stosunku do których z informacji, o której mowa w art. 13a ustawy, o której mowa w art. 1, wynika, że pełniły służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy, o której mowa w art. 1, i które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mają przyznane świadczenia na podstawie ustawy, o której mowa w art. 1, wojskowy organ emerytalny właściwy według przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 15b lub art. 22a ustawy, o której mowa w art. 1.

2. W przypadku osób pobierających renty rodzinne przysługujące po osobach, które były członkami Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, i po osobach, w stosunku do których z informacji, o której mowa w art. 13a ustawy, o której mowa w art. 1, wynika, że pełniły służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy, o której mowa w art. 1, i które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mają przyznane świadczenia na podstawie ustawy, o której mowa w art. 1, wojskowy organ emerytalny właściwy według przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 24a ustawy, o której mowa w art. 1.

3. Od decyzji ustalającej prawa do świadczeń, o których mowa w art. 15b, art. 22a lub art. 24a ustawy, o której mowa w art. 1, przysługuje zainteresowanemu odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Złożenie odwołania od decyzji nie wstrzymuje jej wykonania.

4. Wypłata świadczeń ustalonych zgodnie z ust. 1 i 2 następuje od dnia 1 października 2017 r.

Art. 3. 1. Komunikat, o którym mowa w art. 15b ust. 8, art. 22a ust. 7 oraz art. 24a ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 1, zostanie ogłoszony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszona przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, będzie podlegać po raz pierwszy waloryzacji od najbliższego terminu waloryzacji przypadającego po miesiącu, o którym mowa w art. 15b ust. 8, art. 22a ust. 7 oraz art. 24a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Proponowana nowelizacja ma na celu wprowadzenie kolejnych zmian zapewniających w pełniejszym zakresie zniesienie przywilejów emerytalnych związanych z pełnieniem służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. i w Wojskowej Radzie Ocalenia Narodowego.

Przywileje emerytalne związane z pracą w aparacie bezpieczeństwa PRL nie zasługują na ochronę prawną przede wszystkim ze względu na powszechne poczucie naruszenia w tym zakresie zasady sprawiedliwości społecznej.

Wprowadzone ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. poz. 145), tj. tzw. ustawą dezubekizacyjną, rozwiązania dotyczące przeliczenia emerytur żołnierzy tylko dla członków WRON nie przyniosły oczekiwanego celu.

Poprawka zakłada dalsze obniżenie wojskowych emerytur osobom, które były członkami Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Za każdy rok służby w Wojsku Polskim po dniu 11 grudnia 1981 r. ich emerytura powinna być przeliczana wskaźnikiem po 0,5% podstawy wymiaru emerytury.

W przypadku posiadania przez te osoby prawa do renty inwalidzkiej proponuje się obniżyć również procentowy wymiar renty inwalidzkiej. W tym celu proponuje się określenie przelicznika 2% podstawy wymiaru renty za każdy rok służby w Wojsku Polskim po dniu 11 grudnia 1981 r.

W przypadku członka rodziny, który nabył prawo do renty rodzinnej po osobie, która była członkiem WRON, renta rodzinna byłaby obniżona w następstwie przeliczenia wysokości świadczenia, jakie przysługiwało lub przysługiwałoby zmarłemu żołnierzowi, emerytowi lub renciście, zgodnie z zaproponowanymi powyżej rozwiązaniami dotyczącymi emerytur i rent inwalidzkich.

Ponadto w poprawce zakłada się obniżenie wojskowych emerytur i wojskowych rent inwalidzkich wszystkim żołnierzom, którzy pełnili służbę na rzecz totalitarnego

państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. oraz rent rodzinnych pobieranych po takich żołnierzach, zgodnie z przyjętymi założeniami.

Szacuje się, że obniżeniu ulegnie około 12 tys. świadczeń wojskowych (emerytur, rent inwalidzkich, rent rodzinnych). Przewiduje się, iż rocznie budżet państwa będzie wydawał o około 200 mln zł mniej na świadczenia emerytalne i rentowe z wojskowego systemu zaopatrzenia emerytalnego.

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) projektowana ustawa nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz członków ich rodzin</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Bartłomiej Grabski – Podsekretarz Stanu w MON</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Płk Sławomir Filipczak – 261 874 604</p>	<p>Data sporządzenia 29 listopada 2016 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Nie znajduje uzasadnienia pozostawienie dalszego funkcjonowania systemu prawnego, który przewiduje dla byłych członków WRON, ich rodzin oraz byłych żołnierzy zawodowych pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa wysokie przywileje emerytalne, szczególnie w kontekście trudnej sytuacji materialnej osób walczących w latach 1944–1990 o wolność, niepodległość i prawa człowieka. Konieczne jest ustanowienie realnej sprawiedliwości w traktowaniu przez system prawny wolnej Rzeczypospolitej Polskiej przypadków byłej służby w komunistycznych organach bezpieczeństwa państwa, w zakresie podziału dóbr materialnych w demokratycznym społeczeństwie (zniesienie przywilejów emerytalno-rentowych wynikających z faktu wysokich uposażeń, jakie państwo komunistyczne zapewniało byłym żołnierzom pełniącym służbę w organach aparatu bezpieczeństwa).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się obniżenie wysokości emerytur wojskowych i rent inwalidzkich dla członków WRON i byłych żołnierzy zawodowych, którzy pełnili służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r., a także wojskowych rent rodzinnych pobieranych po takich żołnierzach zawodowych. Zaproponowano obniżenie współczynnika procentowego podstawy wymiaru emerytury za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa (z 2,6% do 0,5%) oraz obniżenie współczynnika procentowego podstawy wymiaru wojskowej renty inwalidzkiej o 2% za każdy rok takiej służby. Renty rodzinne, będące pochodną emerytur i rent inwalidzkich, mają zostać obniżone w ten sposób, że najpierw przeliczone (obniżone) zostanie (według wyżej wskazanych reguł) świadczenie emerytalne lub renta inwalidzka, które przysługiwało lub przysługiwałoby zmarłemu żołnierzowi, a w wyniku tego przeliczenia obniżona zostanie wysokość renty rodzinnej.

Ponadto obniżone świadczenie nie będzie mogło przekraczać „kwot maksymalnych” stanowiących odpowiednio przeciętną wysokość emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w czasie tworzenia projektowanej ustawy (obecnie według wstępnych danych w czerwcu 2016 r. wysokość przeciętnej emerytury wypłacanej przez ZUS wynosiła ok. 2.053 zł, wysokość przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy – 1.543 zł, natomiast wysokość renty rodzinnej ok. 1.725 zł). Jednocześnie zakłada się jednorazowe ogłoszenie przez Prezesa ZUS powyższych kwot, albowiem obecnie powyższe przeciętne wysokości nie są publikowane w żadnym Dzienniku Urzędowym.

Z uwagi na znaczną nieprecyzyjność pojęcia „organy bezpieczeństwa państwa” w powyższym projekcie wprowadzono pojęcie „służby na rzecz totalitarnego państwa” i dokonano skatalogowania instytucji i formacji, w których pełniona była taka służba.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Świadczeniobiorcy wojskowych biur emerytalnych	około 12 tysięcy osób	Wojskowe biura emerytalne	Bezpośrednie – świadczenia emerytalno-rentowe tych osób zostaną obniżone.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie prowadzono konsultacji społecznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]																															
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)																				
Dochody ogółem	-	-6,16	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-36,98	-339,034																			
budżet państwa	-	-1,6	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-9,61	-88,1																			
JST	-	-1,68	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-92,42																			
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-2,88	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-158,52																			
Wydatki ogółem	-	-31,99	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-1759,69																			
budżet państwa	-	-31,99	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-191,96	-1759,69																			
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Saldo ogółem	-	25,83	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	154,98	1420,66																			
budżet państwa	-	30,39	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	182,35	1671,59																			
JST	-	-1,68	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-10,08	-92,417																			
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-2,88	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-17,29	-158,51																			
Źródła finansowania	Środki związane z finansowaniem działalności wojskowych organów emerytalnych dotyczących zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych określone w części 29 (Obrona Narodowa) w dziale 753 (obowiązkowe ubezpieczenia społeczne) w rozdziale 75301 (świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego).																															
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zmniejszenia wydatków budżetowych państwa wskazane dla roku 1 (tj. roku 2017) stanowią 1/6 kwoty wskazanej dla kolejnych 9 lat obowiązywania projektowanej ustawy. Należy założyć, że projektowana ustawa wejdzie w życie pod koniec tego roku lub na początku przyszłego. Po wejściu w życie projektowanej ustawy wojskowe ograny emerytalne, po otrzymaniu stosownej informacji o przebiegu służby z IPN i dokonaniu stosownej modyfikacji systemu informatycznego, będą wydawały decyzje ustalające nową wysokość świadczeń emerytalno-rentowych byłym członkom WRON oraz byłym żołnierzom zawodowym pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa w latach 1944–1990. Należy założyć, iż pierwsza wypłata obniżonych świadczeń emerytalno-rentowych nastąpi w listopadzie 2017 r.</p> <p>W roku 0, tj. 2016, nie zostaną najprawdopodobniej wygenerowane koszty ani oszczędności, ponieważ będzie to okres modyfikacji systemu informatycznego. Koszty związane z modyfikacją systemu informatycznego zostaną sfinansowane w ramach środków planowanych w budżecie MON.</p> <p>Wskazana w kolejnych 9 latach funkcjonowania ustawy kwota zmniejszenia wydatków została określona jako wartość stała, ponieważ z jednej strony świadczenia emerytalno-rentowe podlegają corocznej waloryzacji, więc kwota ta powinna rosnąć z każdym rokiem. Z drugiej strony z uwagi na charakter tych świadczeń należy przyjąć systematycznie malejącą liczbę świadczeniobiorców (otrzymują je osoby starsze). Z uwagi na powyższe wydaje się, iż wskazana kwota oszczędności będzie maleć</p> <p>Szacuje się, iż obniżeniu ulegnie ponad 8 tysięcy emerytur wojskowych, ponad 1 tys. wojskowych rent inwalidzkich oraz ok. 3 tys. wojskowych rent rodzinnych.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nazwa świadczenia</th> <th>Liczba osób objętych projektowanym przepisem</th> <th>Przewidywane oszczędności (miesięcznie)</th> <th>Przewidywane oszczędności/rocznie (z uwzględnieniem waloryzacji 100,73%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Emerytura wojskowa</td> <td>8.047</td> <td>11.138.818 zł</td> <td>133.655.820 zł (134.631.507 zł)</td> </tr> <tr> <td>Wojskowa renta inwalidzka</td> <td>1.020</td> <td>1.627.043 zł</td> <td>19.524.514 zł (19.667.042 zł)</td> </tr> <tr> <td>Renta rodzinna</td> <td>2.933</td> <td>3.231.374 zł</td> <td>38.776.489 zł (39.059.557 zł)</td> </tr> <tr> <td>Razem</td> <td>12 000</td> <td>15.997.235 zł</td> <td>191.966.823 zł (193.368.180 zł)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Biorąc pod uwagę powyższą tabelę należy założyć, iż rocznie budżet państwa będzie wydawał</p>												Nazwa świadczenia	Liczba osób objętych projektowanym przepisem	Przewidywane oszczędności (miesięcznie)	Przewidywane oszczędności/rocznie (z uwzględnieniem waloryzacji 100,73%)	Emerytura wojskowa	8.047	11.138.818 zł	133.655.820 zł (134.631.507 zł)	Wojskowa renta inwalidzka	1.020	1.627.043 zł	19.524.514 zł (19.667.042 zł)	Renta rodzinna	2.933	3.231.374 zł	38.776.489 zł (39.059.557 zł)	Razem	12 000	15.997.235 zł	191.966.823 zł (193.368.180 zł)
Nazwa świadczenia	Liczba osób objętych projektowanym przepisem	Przewidywane oszczędności (miesięcznie)	Przewidywane oszczędności/rocznie (z uwzględnieniem waloryzacji 100,73%)																													
Emerytura wojskowa	8.047	11.138.818 zł	133.655.820 zł (134.631.507 zł)																													
Wojskowa renta inwalidzka	1.020	1.627.043 zł	19.524.514 zł (19.667.042 zł)																													
Renta rodzinna	2.933	3.231.374 zł	38.776.489 zł (39.059.557 zł)																													
Razem	12 000	15.997.235 zł	191.966.823 zł (193.368.180 zł)																													

	o około 193,37 mln zł na świadczenia emerytalne i rentowe z systemu zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych. W ramach wyżej wskazanej kwoty około 17,29 mln zł stanowi kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, a więc o tyle zmniejszą się rocznie dochody Narodowego Funduszu Zdrowia. Ponadto w ramach wskazanej kwoty 193,37 mln zł rocznych oszczędności 19,69 mln zł stanowi kwota podatku PIT, który byłby odprowadzony do budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. W związku z powyższym kwotę oszczędności budżetu państwa oraz jednostek samorządowych należy pomniejszyć o nieodprowadzony podatek PIT.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	-25,83	-154,998	-154,998	-154,998	-154,998	-1.420.660
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne		Brak wpływu						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. W zakresie wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe należy wskazać, iż znaczna liczba emerytów i rencistów wojskowych, będąca byłymi żołnierzami zawodowymi pełniącymi służbę na rzecz totalitarnego państwa oraz pozostałych po nich rencistów rodzinnych otrzymywać będzie niższe (w części przypadków nawet kilkukrotnie) świadczenia emerytalno-rentowe, co wpłynie na pogorszenie sytuacji materialnej ich gospodarstw domowych. Łączna suma zmniejszenia dochodu gospodarstw domowych tych osób odpowiada kwocie rocznego zmniejszenia wydatków budżetu państwa na świadczenia emerytalno-rentowe (193, 37 mln zł) pomniejszonej o podatek PIT oraz składkę zdrowotną, odprowadzanych ze świadczeń emerytalno-rentowych.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Projektowana ustawa nie wprowadzi dodatkowych obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie będzie miała znaczącego wpływu na rynek pracy. Osoby objęte projektowaną ustawą w większości są w zaawansowanym wieku, więc zdaje się, że nie będą poszukiwały dodatkowego zatrudnienia.

10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, tj. 30 dni od dnia ogłoszenia, wojskowe organy emerytalne będą zobowiązane we wskazanym w ustawie terminie do przeliczenia, ustalenia wysokości i wypłaty obniżonych świadczeń emerytalno-rentowych.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja efektów będzie mogła nastąpić po upływie dwóch pełnych lat kalendarzowych funkcjonowania ustawy (tj. po 2019 r.). Wtedy będzie można wskazać jednoznacznie roczną kwotę zmniejszenia wydatków budżetu państwa będącą skutkiem obniżenia świadczeń emerytalnych i rentowych oraz wskazać rzeczywiste koszty poniesione przez wojskowe organy emerytalne z tytułu realizacji projektowanej ustawy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załączników.	